

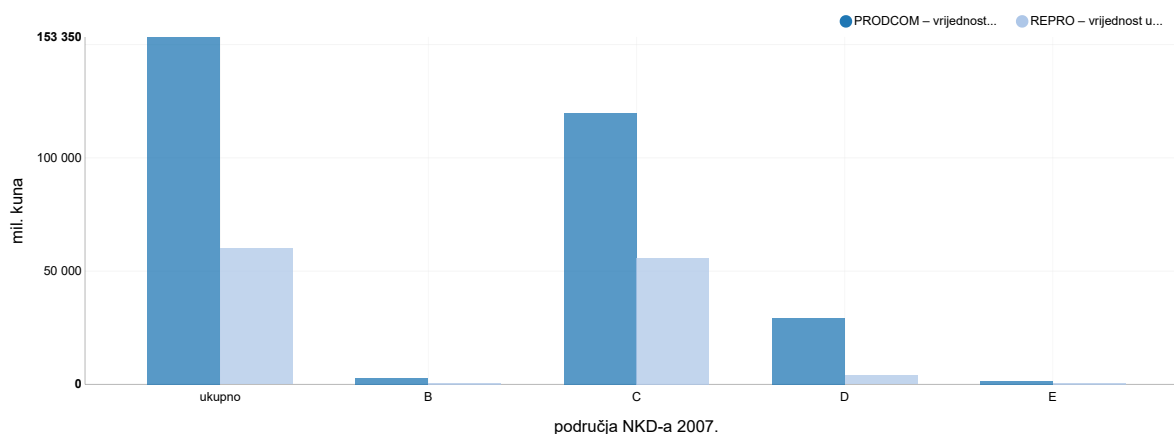

INPUTI SIROVINA I MATERIJALA U INDUSTRIJSKU PROIZVODNJU U 2021. – privremeni podaci

U 2021. ukupna vrijednost utroška sirovina i materijala za industrijsku proizvodnju od poduzeća koja su se bavila industrijskom proizvodnjom u Republici Hrvatskoj iznosila je 60 014 milijuna kuna prema obuhvatu Godišnjeg izvještaja o utrošku sirovina, materijala i energenata industrije za 2021. U usporedbi s ukupnom vrijednosti prodaje industrijskih proizvoda sirovina (outputa), prema rezultatima istraživanja PRODCOM o industrijskoj proizvodnji za 2021.¹⁾, od ukupno 153 350 milijuna kuna koje su ostvarila ta poduzeća, vrijednost inputa sirovina i materijala utrošenih za spomenutu industrijsku proizvodnju sudjeluje s 39,1% u vrijednosti outputa industrije. Drugim riječima, ukupna vrijednost prodaje industrijskih proizvoda koju su ostvarila poduzeća u 2021. veća je za 93 336 milijuna kuna (60,9%) od izdataka za utrošene sirovine i materijale u industrijskom procesu za proizvodnju tih proizvoda, prema gruboj bilanci inputa-outputa.

1) Vidi Komentar i Metodološka objašnjenja u Priopćenju IND-2022-5-1 Proizvodnja i prodaja industrijskih proizvoda (PRODCOM) u 2021.

G-1. USPOREDBA VRIJEDNOSTI UTROŠKA SIROVINA I MATERIJALA TE PRODAJE INDUSTRIJSKIH PROIZVODA U 2021.

Vrijednost utrošenih sirovina i materijala kao inputa u industrijsku proizvodnju u 2021. prema potrošnji industrijskih područja NKD-a 2007. najveća je u području C Prerađivačka industrija i iznosi 55 832 milijuna kuna, u području D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija iznosi 3 947 milijuna kuna i u području B Rudarstvo i vađenje iznosi 227 milijuna kuna, dok je najmanja u području E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša i iznosi 8 milijuna kuna.

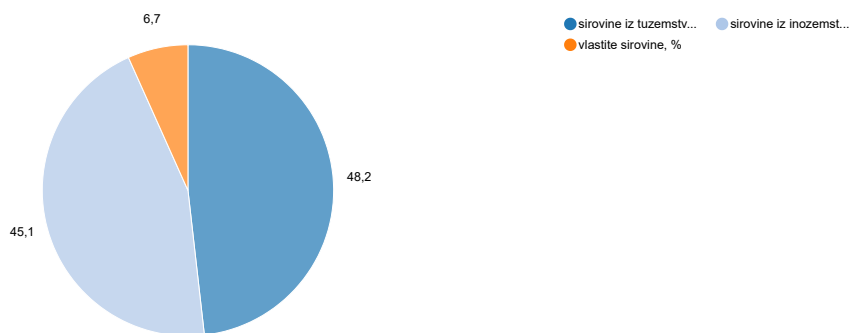
Ako usporedimo potrošnju po industrijskim odjeljcima NKD-a 2007. (od 05 do 36), najveća vrijednost utroška sirovina i materijala ostvarena je u odjeljku 10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda (11 594 milijuna kuna), u odjeljku 19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda (8 730 milijuna kuna), a najmanja vrijednost utroška sirovina i materijala ostvarena je u odjeljku 09 Pomoćne uslužne djelatnosti u rudarstvu (5 milijuna kuna).

Ako analiziramo vrijednost utroška sirovina i materijala za industrijsku proizvodnju u 2021. prema podrijetlu sirovina i materijala, utrošeno je 6,7% (4 025 milijuna kuna) vlastito proizvedenih sirovina i materijala, a 93,3% (55 990 milijuna kuna) utrošenih sirovina i materijala nabavljeno je na tržištu od trećih osoba, od toga 48,2% (28 916 milijuna kuna) na domaćem tržištu, a 45,1% (27 074 milijuna kuna) na inozemnom tržištu (uvoz).

Najveću vrijednost utroška sirovina i materijala u Republici Hrvatskoj u 2021. imali su Grad Zagreb u iznosu od 10 915 milijuna kuna i Primorsko-goranska županija u iznosu od 10 184 milijuna kuna. Najmanje vrijednosti utroška sirovina i materijala za potrebe industrijske proizvodnje u 2021. ostvarene su u Dubrovačko-neretvanskoj županiji u iznosu od 79 milijuna kuna i u Ličko-senjskoj županiji u iznosu od 191 milijuna kuna.

Podaci o vrijednosti utroška sirovina i materijala za potrebe industrijske proizvodnje u 2021. dobiveni su obradom Godišnjeg istraživanja o utrošku sirovina, materijala i energenata industrije za 2021. (IND-21/REPRO), kojim je obuhvaćeno 3 000 industrijskih lokalnih jedinica pravnih osoba i obrtnika s 10 i više zaposlenih. Posebno ističemo da je istraživanje REPRO za 2021. imalo potpuno isti obuhvat kao već spomenuto godišnje istraživanje PRODCOM o industrijskoj proizvodnji za 2021. kako bi se postigla usporedivost i konzistentnost podataka za potrebe analize inputa-outputa na razini proizvoda/sirovina.

G-2. STRUKTURA VRIJEDNOSTI UTROŠKA SIROVINA I MATERIJALA PREMA PODRIJETLU U 2021.

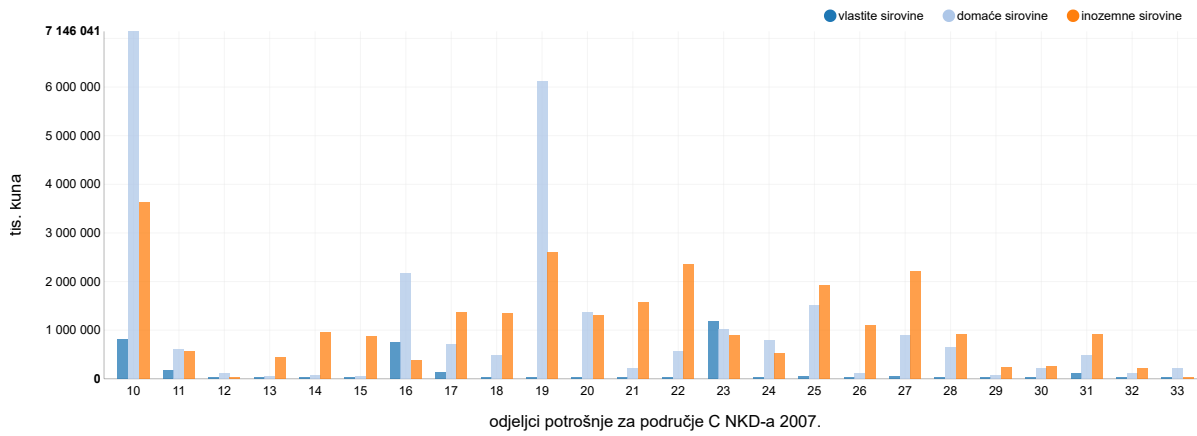

1. VRIJEDNOST UTROŠKA SIROVINA I MATERIJALA ZA POTREBE INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE PREMA POTROŠNJI U INDUSTRIJSKIM PODRUČJIMA I ODJELJCIMA NKD-a 2007. U 2021.

tis. kuna

	Vrijednost utroška sirovina i materijala prema NRMI-ju 2016.				
	ukupno	vlastito proizvedene sirovine	nabavljene na tržištu od trećih osoba		
			ukupno na tržištu	na domaćem tržištu	na inozemnom tržištu
Republika Hrvatska	60 014 156	4 024 521	55 989 635	28 916 007	27 073 628
B Rudarstvo i vađenje	226 884	147 745	79 139	78 936	203
08 Ostalo rudarstvo i vađenje	222 024	147 745	74 279	74 076	203
09 Pomoćne uslužne djelatnosti u rudarstvu	4 860	-	4 860	4 860	-
C Prerađivačka industrija	55 832 035	3 453 338	52 378 697	25 750 923	26 627 774
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	11 594 474	809 257	10 785 217	7 146 041	3 639 176
11 Proizvodnja pića	1 365 442	185 093	1 180 349	605 522	574 827
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	123 309	-	123 309	120 605	2 704
13 Proizvodnja tekstila	508 811	20 205	488 606	43 768	444 838
14 Proizvodnja odjeće	1 041 751	18 441	1 023 310	63 518	959 792
15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	921 034	-	921 034	46 413	874 621
16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja proizvoda od slame i pletarskih materijala	3 277 299	741 548	2 535 751	2 161 628	374 123
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	2 216 396	136 086	2 080 310	717 899	1 362 411
18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	1 860 726	31 170	1 829 556	488 964	1 340 592
19 Proizvodnja koks i rafiniranih naftnih proizvoda	8 729 872	-	8 729 872	6 124 305	2 605 567
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	2 722 361	36 006	2 686 355	1 373 942	1 312 413
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	1 790 769	-	1 790 769	222 926	1 567 843
22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	2 947 885	29 218	2 918 667	564 103	2 354 564
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	3 099 800	1 184 747	1 915 053	1 015 964	899 089
24 Proizvodnja metala	1 347 508	29 037	1 318 471	788 724	529 747
25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	3 479 661	43 417	3 436 244	1 522 091	1 914 153
26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	1 202 328	310	1 202 018	107 844	1 094 174
27 Proizvodnja električne opreme	3 167 229	61 299	3 105 930	884 726	2 221 204
28 Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n.	1 565 728	-	1 565 728	652 659	913 069
29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	306 240	1	306 239	66 039	240 200
30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	463 967	-	463 967	215 672	248 295
31 Proizvodnja namještaja	1 512 122	106 578	1 405 544	489 604	915 940
32 Ostala prerađivačka industrija	344 579	20 925	323 654	110 018	213 636
33 Popravak i instaliranje strojeva i opreme	242 744	-	242 744	217 948	24 796
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	3 946 837	423 438	3 523 399	3 078 714	444 685
35 Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	3 946 837	423 438	3 523 399	3 078 714	444 685
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	8 400	-	8 400	7 434	966
36 Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom	8 400	-	8 400	7 434	966

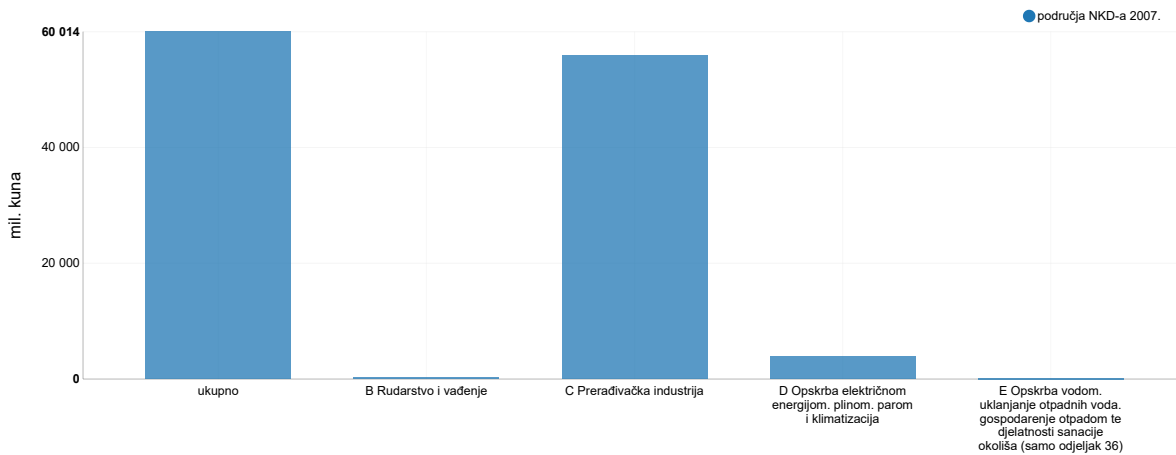
G-3. VRIJEDNOST UTROŠKA SIROVINA I MATERIJALA INDUSTRIJE PREMA ODJELJCIMA POTROŠNJE I PODRIJETLU SIROVINA ZA PODRUČJE C NKD-a 2007. U 2021.

Područje C Prerađivačka industrija

- 10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda
- 11 Proizvodnja pića
- 12 Proizvodnja duhanskih proizvoda
- 13 Proizvodnja tekstila
- 14 Proizvodnja odjeće
- 15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda
- 16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja proizvoda od slame i pleatarskih materijala
- 17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira
- 18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa
- 19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda
- 20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda
- 21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka
- 22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastike
- 23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda
- 24 Proizvodnja metala
- 25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme
- 26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda
- 27 Proizvodnja električne opreme
- 28 Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n.
- 29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica
- 30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava
- 31 Proizvodnja namještaja
- 32 Ostala prerađivačka industrija
- 33 Popravak i instaliranje strojeva i opreme

G-4. VRIJEDNOST UTROŠKA SIROVINA I MATERIJALA (INPUT) ZA POTREBE INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE PO PODRUČJIMA NKD-a 2007. U 2021.

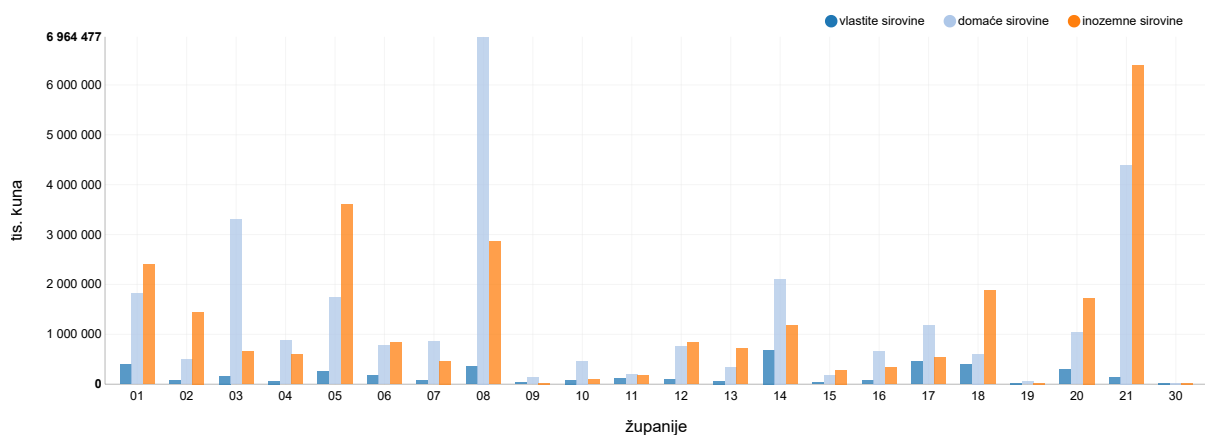

2. VRIJEDNOST UTROŠKA SIROVINA I MATERIJALA ZA POTREBE INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE PREMA POTROŠNJI U INDUSTRIJSKIM PODRUČJIMA I ODJELJCIMA NKD-a 2007. PO ŽUPANIJAMA U 2021.

tis. kuna

Županija	Vrijednost utroška sirovina i materijala prema NRMI-ju 2016.				
	ukupno	vlastito proizvedene sirovine	nabavljene na tržištu od trećih osoba		
			ukupno na tržištu	na domaćem tržištu	na inozemnom tržištu
Republika Hrvatska	60 014 156	4 024 521	55 989 635	28 916 007	27 073 628
Zagrebačka županija	4 608 249	395 456	4 212 793	1 817 153	2 395 640
Krapinsko-zagorska županija	2 017 332	74 028	1 943 304	492 074	1 451 230
Sisačko-moslavačka županija	4 117 939	161 306	3 956 633	3 302 500	654 133
Karlovačka županija	1 526 162	60 892	1 465 270	871 993	593 277
Varaždinska županija	5 597 405	255 532	5 341 873	1 733 726	3 608 147
Koprivničko-križevačka županija	1 781 764	175 213	1 606 551	775 047	831 504
Bjelovarsko-bilogorska županija	1 391 072	69 666	1 321 406	855 709	465 697
Primorsko-goranska županija	10 184 273	357 427	9 826 846	6 964 477	2 862 369
Ličko-senjska županija	190 857	37 342	153 515	134 312	19 203
Virovitičko-podravska županija	642 375	85 383	556 992	463 564	93 428
Požeško-slavonska županija	482 955	116 287	366 668	189 821	176 847
Brodsko-posavska županija	1 696 108	98 662	1 597 446	755 743	841 703
Zadarska županija	1 124 239	61 773	1 062 466	345 497	716 969
Osječko-baranjska županija	3 968 672	681 642	3 287 030	2 112 824	1 174 206
Šibensko-kninska županija	489 512	31 876	457 636	169 562	288 074
Vukovarsko-srijemska županija	1 081 913	78 231	1 003 682	666 642	337 040
Splitsko-dalmatinska županija	2 159 837	455 093	1 704 744	1 174 076	530 668
Istarska županija	2 888 311	399 339	2 488 972	607 166	1 881 806
Dubrovačko-neretvanska županija	79 261	5 147	74 114	50 187	23 927
Međimurska županija	3 055 294	290 629	2 764 665	1 039 536	1 725 129
Grad Zagreb	10 914 605	133 597	10 781 008	4 391 519	6 389 489
Slobodne zone	16 021	-	16 021	2 879	13 142

G-5. VRIJEDNOST UTROŠENIH SIROVINA I MATERIJALA PO ŽUPANIJAMA I PODRIJETLU U 2021.

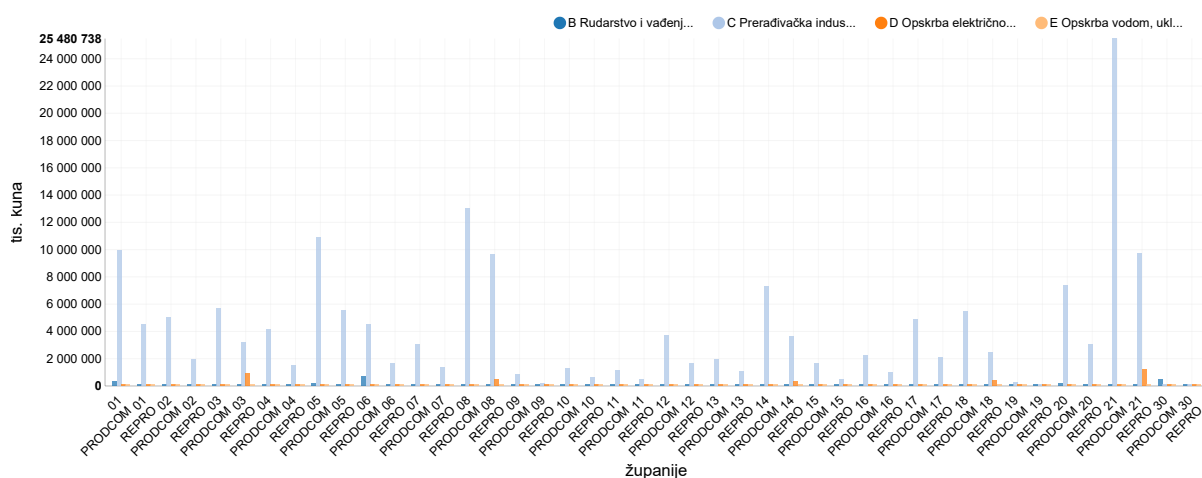
01 Zagrebačka županija	09 Ličko-senjska županija	17 Splitsko-dalmatinska županija
02 Krapinsko-zagorska županija	10 Virovitičko-podravska županija	18 Istarska županija
03 Sisačko-moslavačka županija	11 Požeško-slavonska županija	19 Dubrovačko-neretvanska županija
04 Karlovačka županija	12 Brodsko-posavska županija	20 Međimurska županija
05 Varaždinska županija	13 Zadarska županija	21 Grad Zagreb
06 Koprivničko-križevačka županija	14 Osječko-baranjska županija	30 Slobodne zone
07 Bjelovarsko-bilogorska županija	15 Šibensko-kninska županija	
08 Primorsko-goranska županija	16 Vukovarsko-srijemska županija	

3. NAJVAŽNIJE UTROŠENE SIROVINE I MATERIJALI ZA POTREBE INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE IZABRANE PREMA VRIJEDNOSTI U 2021

tis. kuna

KPD 2015.	Naziv prema KPD-u 2015.	ukupno	Vrijednost utrošenih sirovina i materijala, tis. kuna			
			vlastite sirovine	nabavljene od trećih osoba na tržištu		
				ukupno	domaće sirovine	inozemne sirovine
061010	Nafta i ulja dobivena od bitumenskih minerala, sirova	6 147 687	-	6 147 687	5 859 912	287 775
062010	Prirodni plin, ukapljeni ili u plinovitom stanju	3 950 588	162 920	3 787 668	3 787 668	-
014120	Sirovo kravlje mlijeko	1 681 148	73 879	1 607 269	1 123 372	483 897
022012	Trupci listača, osim tropskog drveća	1 492 153	-	1 492 153	1 487 272	4 881
201610	Polimeri etilena, u primarnim oblicima	1 327 052	41 055	1 285 997	103 958	1 182 039
101112	Svinjsko meso, svježe ili hladeno	911 463	51 332	860 131	350 631	509 500
235111	Cementni klinker	902 487	836 632	65 855	55 114	10 741
244225	Aluminijska folija, debljine <= 0,2 mm	865 352	-	865 352	347 034	518 318
383222	Sekundarne sirovine od željeza i čelika	733 989	29 037	704 952	669 201	35 751
139119	Ostale pletene ili kukičane tkanine, uključujući pleteno umjetno krzno	708 154	12 444	695 710	4 019	691 691
243411	Hladnovučene žice od nelegiranog čelika	699 726	-	699 726	104 468	595 258
205942	Antidetonski preparati; aditivi za mineralna ulja i slični proizvodi	671 241	-	671 241	21 290	649 951
151131	Goveđa koža, bez dlake, cijela	657 712	-	657 712	4 380	653 332
241031	Toplovaljani plosnati proizvodi od nelegiranog čelika, dalje neobrađeni, širine >= 600 mm	558 956	-	558 956	262 805	296 151
011112	Pšenica, osim tvrde	539 130	749	538 381	524 300	14 081
161023	Drvo, kontinuirano oblikovano po dužini bilo kojeg ruba ili lica (uključujući lamele i daščice za parket, nesastavljene, te rubne letvice i vijence), od drugih vrsta drva	486 423	352 953	133 470	60 499	72 971
222219	Ostala ambalaža od plastike	472 656	28 936	443 720	260 719	183 001
011120	Kukuruz	443 843	83 604	360 239	357 957	2 282

G-6. USPOREDBA UKUPNE VRIJEDNOSTI UTROŠKA SIROVINA I MATERIJALA (INPUT) S UKUPNOM VRIJEDNOSTI PRODANIH INDUSTRIJSKIH PROIZVODA (OUTPUT) PO PODRUČJIMA NKD-a 2007. I ŽUPANIJAMA U 2021.

01 Zagrebačka županija	09 Ličko-senjska županija	17 Splitsko-dalmatinska županija
02 Krapinsko-zagorska županija	10 Virovitičko-podravska županija	18 Istarska županija
03 Sisačko-moslavačka županija	11 Požeško-slavonska županija	19 Dubrovačko-neretvanska županija
04 Karlovačka županija	12 Brodsko-posavska županija	20 Međimurska županija
05 Varaždinska županija	13 Zadarska županija	21 Grad Zagreb
06 Kopriivničko-križevačka županija	14 Osječko-baranjska županija	30 Slobodne zone
07 Bjelovarsko-bilogorska županija	15 Šibensko-kninska županija	
08 Primorsko-goranska županija	16 Vukovarsko-srijemska županija	

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Ovo Priopćenje sadržava prve rezultate Godišnjeg istraživanja o utrošku sirovina, materijala i energenata u industriji (IND-21/REPRO) za 2021. (u nastavku teksta: istraživanje REPRO za 2021.). Rezultati su agregirani iz podataka prikupljenih na razini Nomenklature sirovina i materijala za industriju – NRMI 2016., koja je sastavni dio Statističkih standarda za Godišnje istraživanje o utrošku sirovina, materijala i energenata u industriji (IND-21/REPRO) za 2021. Republike Hrvatske. Pojam "industrija" u cijelom Priopćenju definiran je četirima industrijskim područjima djelatnosti B, C, D i E (samo odjeljak 36) prema NKD-u 2007. (NN, br. 58/07.). Ta definicija industrije usklađena je s definicijom svih granskih istraživanja industrije Državnog zavoda za statistiku te s definicijom koja se upotrebljava za statistike industrije EU-a.

Pravna osnova istraživanja REPRO

Godišnje istraživanje REPRO za 2021. proveo je Državni zavod za statistiku na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.) i prema spomenutim statističkim standardima. Obveza davanja podataka temelji se na članku 45. Zakona o službenoj statistici.

Pokazatelji istraživanja REPRO o utrošku sirovina i materijala za potrebe industrijske proizvodnje (iz PRODCOM-a)

Prvi rezultati odnose se na najnovije podatke statistike potrošnje industrije, a izvedeni su iz godišnjih rezultata spomenutog istraživanja REPRO za 2021. Rezultati istraživanja REPRO osiguravaju detaljne informacije primarno za potrebe izrade tablica uporabe (inputa) stavljajući ih u relaciju s rezultatima PRODCOM-a o prodanim industrijskim proizvodima (outputu) kako bi se omogućilo analiziranje robnih tijekova u okviru input-output koncepata na detaljnoj razini sirovina/proizvoda (nomenklature NRMI 2016./NIP 2021.).

Svi podaci koji su ovdje prikazani dobiveni su agregiranjem pojedinačnih podataka o utrošku sirovina i materijala iz NRMI-ja 2016., koji je sastavni dio spomenutih statističkih standarda. Međutim, komentar glavnih rezultata istraživanja REPRO za 2021. (inputa) prikazan je u usporedbi s rezultatima istraživanja PRODCOM za 2021. (outputa) kako bi se naglasila svrha i cilj ovog istraživanja, osiguranje zajedničkog okvira s istraživanjem PRODCOM za potrebe analiza inputa-outputa na harmoniziranoj osnovi (iz područja nacionalnih računa).

U tablici 1. i grafikonu 3. prikazani su glavni rezultati o vrijednostima utroška sirovina i materijala po djelatnostima potrošnje (razina industrijskih područja i odjeljaka NKD-a 2007.) za Republiku Hrvatsku u 2021. Sirovine i materijali (uključujući usluge) mogli su prema podrijetlu biti nabavljeni na tržištu (domaćem ili stranom) od trećih osoba ili intermedijarnih proizvoda iz vlastite proizvodnje, a vrijednosno su iskazani po kupovnim cijenama. Regionalni pregled agregiranih podataka o vrijednosti utrošenih sirovina i materijala (uključujući usluge) za potrebe industrijske proizvodnje, također izražen u vrijednosti po kupovnim cijenama, prikazan je u tablici 2. i grafikonu 6. na razini županija.

Usporedivost podataka istraživanja REPRO

Od 2000. do 2003. istovrsni su se podaci u naturalnom izrazu prikupljali unutar Tromjesečnog istraživanja o utrošku sirovina i materijala te finalnog utroška energenata u industriji (IND-1K), a prije toga unutar zajedničkoga Mjesečnog izvještaja industrije (IND-1), na osnovi zajedničkih Metodoloških osnova za Mjesečni izvještaj industrije (IND-1), dio tablice 2.¹), za oba istraživanja te na osnovi prve verzije Nomenklature repromaterijala industrije (NRMI 1997.), koja je bila sastavni dio spomenute metodologije. Novim Statističkim standardima za istraživanje REPRO prikupljaju se podaci u godišnjoj dinamici počevši od izvještajne godine 2004. na razini revidiranih verzija NRMI 2004. i NRMI 2008., kojima se prikupljaju svi podaci o sirovinama i materijalima industrije. S obzirom na to da se sve tri nomenklature (NRMI 1997., NRMI 2004. i NRMI 2008.) temelje na strukturi istovrsne klasifikacije, verzijama KPD 1995., KPD 2008.²) i KPD 2015.²), izrađene su tablice veza i podaci su međusobno usporedivi na određenoj razini, u naturalnom izrazu (količinama), jer se u vrijednosnom izrazu prije nisu prikupljali.

Obuhvat i jedinice istraživanja REPRO

Izvjestajne jedinice istraživanja REPRO o utrošku sirovina i materijala industrije za 2021. jesu sva trgovačka društva, obrtnici i druge pravne osobe te njihovi dijelovi s više od 10 zaposlenika koji su utrošili sirovine i materijale za potrebe industrijske proizvodnje unutar industrijskih područja B, C, D i E (samo odjeljak 36) prema NKD-u 2007. u izvještajnome godišnjem razdoblju. Ciljne statističke jedinice jesu industrijska poduzeća i lokalne jedinice industrijskih i neindustrijskih poduzeća koji su utrošili sirovine i materijale definirane NRMI-jem 2016. za industrijsku proizvodnju iskazanu u istraživanju PRODCOM za 2021., osim statističkih jedinica i njihovih dijelova koji su "fizički" izvan teritorija Republike Hrvatske. U profiliranju statističkih jedinica – industrijskih lokalnih jedinica – uzeto je u obzir načelo županije. U slučajevima kad promatrana jedinica djeluje na području nekoliko različitih županija, npr. u pet županija, jedinica je dodatno raščlanjena na pet lokalnih jedinica. Obuhvat istraživanja REPRO o utrošku sirovina, materijala i energenata industrije za 2021. (inputa) identičan je obuhvatu istraživanja PRODCOM o industrijskoj proizvodnji za 2021. (outputa) za potrebe analize robnih tijekova u okviru input-output koncepata na konzistentan i usporediv način. Stoga je obuhvat izvještajnih i statističkih jedinica određen Adresarom statističkih jedinica industrije, koji je izradila Služba statistike industrije, energije i informacijskog društva te slijedi iste koncepte i kriterije obuhvata statističkih jedinica kao i Adresar za istraživanje PRODCOM.

Koncepti i definicije istraživanja REPRO

Koncepti i definicije koji se upotrebljavaju u ovom istraživanju REPRO preuzeti su uglavnom iz ESA-e 2010³) i druge statističke terminologije EU-a ili UN-a. Ti pojmovi osiguravaju dodatna objašnjenja koja služe za iskazivanje rezultata istraživanja REPRO i nemaju smisao definitivnih značenja tih riječi jer u drugim kontekstima mogu imati drugačije značenje. Namijenjeni su korisnicima rezultata istraživanja REPRO kako bi ih oni ispravno interpretirali.

Nomenklatura NRMI 2016. – 2021.

NRMI 2016. sastavni je dio spomenutih Statističkih standarda za istraživanje REPRO i nalazi se u Dodatku 3. Hijerarhijski strukturirana Nomenklatura sirovina i materijala uklj. usluge, verzija 2016., namijenjena je za mjerenje godišnjeg utroška sirovina i materijala za potrebe industrijske proizvodnje u fizičkim mjernim jedinicama i vrijednosno. Verzija NRMI 2016., izrađena je posebno za utrošak u svakoj industrijskoj skupini djelatnosti (od 05.1 do 36.0) prema NKD-u 2007. Stoga prve tri brojčane oznake označuju industrijsku skupinu djelatnosti u kojoj se uobičajeno troši određena vrsta sirovina i materijala (uklj. industrijske usluge). Sljedećih šest brojčanih oznaka u šifri označuju sirovine i materijale NRMI-ja 2016., i to je zapravo stavka KPD-a 2015. Verzija NRMI 2016. izrađena je na osnovi verzije KPD 2015., a usklađena je na razini sirovina/proizvoda s Kombiniranim nomenklaturom 2021. (CN) EU-a i Carinskom tarifom Republike Hrvatske za 2021.⁴) preko tablica veza. Šifra sirovina i materijala iz NRMI-ja 2016. sastoji se od upisanih deset brojčanih oznaka, ali se za svaku pojedinačno iskazanu sirovinu i materijal iz NRMI-ja 2016. treba upisati jedanaesta brojčana oznaka koja upućuje na podrijetlo sirovine (vlastito, domaće ili strano) te je ispunjava izvještajna jedinica upisom u obrazac IND-21/REPRO. Raščlamba sirovina i materijala u NRMI-ju 2016. koje troši neka industrija za proizvodnju industrijskih proizvoda na razini skupina djelatnosti NKD-a 2007. zadana je okvirom KPD-a 2015., a uglavnom pokriva sirovine proizvodnih područja KPD-a 2015. od A do E (samo odjeljak 36). U iznimnim slučajevima stavke KPD-a 2015. dodatno su raščlanjene ako je bila riječ o sirovinama i materijalima koji su važni za određenu proizvodnju, a nisu prepoznatljivi unutar potkategorije proizvoda KPD-a 2015. Sveukupno ima oko 7 800 šifri sirovina i materijala s pridruženom mjernom jedinicom u kojoj se trebaju iskazati podaci o godišnjem utrošku sirovina i materijala.

Sirovine i materijali

Prema konceptu istraživanja REPRO, pojam sirovina i materijala definiran je prošireno i odnosi se na sva dobra koja imaju fizičku dimenziju ili industrijske usluge koje se pod posebnom šifrom i nazivom nalaze u NRMI-ju 2016., pod uvjetom da se upotrebljavaju kao inputi u industrijsku proizvodnju izvještajne jedinice gdje se mogu transformirati ili potpuno utrošiti u procesu proizvodnje. NRMI 2016. sadržava detaljne sirovine i materijale koji uključuju energente namijenjene transformaciji energije ili neenergetskoj potrošnji (isključujući one namijenjene finalnoj energetske potrošnji industrije), rezervne dijelove, sitni inventar, ambalažu, gume za vozila i drugi materijal za potrošnju prema svakoj industrijskoj skupini djelatnosti NKD-a 2007. (od 05.1 do 36.0).

Potrošnja sirovina i materijala u industriji

Potrošnja sirovina i materijala u industriji pokriva sve sirovine i materijale statističke jedinice nabavljene i utrošene u proizvodnom procesu za proizvodnju proizvoda u sektoru industrije. Bilježe se sirovine i materijali koji su vlastito proizvedeni (intermedijarni proizvodi izvještajne jedinice) ili nabavljeni na domaćem i stranom tržištu (iz uvoza) te utrošeni za industrijsku proizvodnju u istome izvještajnom razdoblju. U istraživanju REPRO svaka pojedinačno utrošena sirovina i materijal prema NRMI-ju 2016. bilježi se u količinama (za utvrđenu mjernu jedinicu) i vrijednosno u tisućama kuna.

Vrednuje se po tekućim kupovnim cijenama istovrsnih sirovina i materijala u vrijeme ulaska u proizvodni proces, tj. kad se troše, a ne kad su nabavljeni/kupljeni i stavljeni u skladište (na zalihe). Potrošnja sirovina i materijala industrije usklađena je s definicijama ESA-e 2010 u dijelu koji se odnosi na intermedijarnu potrošnju⁵). Ne uključuje potrošnju fiksne aktive (zgrade, strojevi, oprema, zemljište) čija se potrošnja bilježi kao potrošnja fiksna kapitala.

Kupovne cijene

U vrijeme nabave kupovna cijena jest cijena koju kupac stvarno plaća za proizvode, a uključuje sve poreze i pristojbe osim PDV-a i ostalih odbitnih poreza na proizvode (npr. trošarine) te subvencija na proizvode. U kupovnu cijenu treba uključiti i bilo koji trošak prijevoza koji kupac plaća odvojeno na mjestu isporuke, a treba odbiti cjelokupni popust na količinu ili kupnju izvan sezone i kamatu ili naplaćenu uslugu u kreditnim aranžmanima ili neke naplate kao rezultat neplaćanja u roku. U istraživanju REPRO vrijednost utrošenih sirovina i materijala od industrije bilježi se po tekućim kupovnim cijenama istovrsnih sirovina i materijala u vrijeme ulaska u proizvodni proces (kad se troše), a ne kad su kupljeni (nabavljeni) i stavljeni na skladište (zalihe), a usklađena je s konceptom ESA-e 2010.

Proizvodi PRODCOM-a

Proizvod je posljedica neke industrijske djelatnosti, upotrebljava se kao opći naziv za proizvode koji imaju fizičku dimenziju te za industrijske usluge, a definiran je Nomenklaturom industrijskih proizvoda (NIP) i sastavni je dio istraživanja PRODCOM o industrijskoj proizvodnji Republike Hrvatske. To istraživanje povezano je s proizvodnjom industrijskih proizvoda definiranih verzijom NIP 2021., dok će se za sljedeća istraživanja REPRO i nadalje upotrebljavati revidirane verzije NIP-a za svaku sljedeću izvještajnu godinu. Te verzije bit će dostupne na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku, osim njihova objavljivanja u Narodnim novinama početkom svake sljedeće godine.

Vrijednost prodajne proizvodnje PRODCOM

Obračunava se na osnovi prodajne cijene koju je ostvario ili će ostvariti proizvođač u izvještajnom razdoblju (fakturirane vrijednosti). U vrijednost prodaje uključeni su i troškovi pakiranja čak i onda kad su obračunani (naplaćeni) posebno, a isključeni su sljedeći izdaci: bilo koji obračun poreza na promet i potrošnju (PDV i trošarine), troškovi otpreme kad su obračunani posebno ili bilo koji popusti potrošačima. Za proizvode koji su dani u zakup ili leasing trećim osobama određene su cijene koje su se za njih mogle postići na tržištu kao procijenjene vrijednosti.

Tablice inputa-outputa

Tablice inputa-outputa jesu način prezentacije detaljne analize procesa proizvodnje i potrošnje dobara i usluga (proizvoda) i prihoda ostvarenoga u toj proizvodnji. Mogu imati oblik tablica ponude i uporabe ili simetričnih tablica inputa-outputa. Pojam je definiran u kontekstu ESA-e 2010.

Napomena svim korisnicima: Detaljne tablice rezultata istraživanja REPRO za 2021. bit će raspoložive u Statističkom izvješću br. 1697 Inputi sirovina i materijala u industrijsku proizvodnju u 2021. – detaljni godišnji rezultati. Podaci o finalnom utrošku energenata u industriji po vrstama koji su se istraživanjem REPRO za 2021. prikupili za potrebe statistike energije bit će sastavni dio Statističkog izvješća br. 1698 Energetska statistika u 2021.

1) Metodološke osnove za Mjesečni izvještaj industrije (IND-1) sadržavaju u dodatku NRMI 1997. Primjenjivale su se kao statistički standard Državnog zavoda za statistiku i za Tromjesečno istraživanje o utrošku sirovina i materijala te finalnom utrošku energenata u industriji (NN, br. 18/97.).

2) KPD 2015. kratica je za Klasifikaciju proizvoda po djelatnostima Republike Hrvatske (NN, br. 157/14.).

3) Europski sustav nacionalnih računa 2010. (Uredba EU-a br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013.) usklađen je sa SNA-om 2008. – Sustavom nacionalnih računa UN-a (ISBN 978-92-1-161522-7). U cijelom tekstu upotrebljava se kratica ESA 2010.

4) Carinska tarifa Republike Hrvatske (NN, br. 124/15.), verzija CT 2021., usklađena je s verzijom CN 2021. EU-a do osmeroznamenkaste brojčane oznake.

5) Usklađeno s definicijom *Intermediate consumption* iz ESA-e 2010 (3.69). Objašnjenje kratice ESA 2010 vidi u napomeni 3.

Kratice

CN 2020.	Kombinirana nomenklatura, verzija 2020.
CT 2020.	Carinska tarifa, verzija 2020.
d. n.	drugdje nespomenuto
ESA 2010	Europski sustav nacionalnih računa, verzija 2010.
EU	Europska unija
KPD	Klasifikacija proizvoda po djelatnostima
mil.	milijun
mm	milimetar
NIP 2020.	Nomenklatura industrijskih proizvoda, verzija 2020.
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NN	Narodne novine
NRMI	Nomenklatura utroška sirovina i materijala
PDV	porez na dodanu vrijednost
PRODCOM	Proizvodnja u Zajednici
REPRO	Godišnje istraživanje o utrošku sirovina, materijala i energenata u industriji
tis.	tisuća
UN	Ujedinjeni narodi

Znakovi

-	nema pojave
...	ne raspoložive se podatkom
≥	veće ili jednako
≤	manje ili jednako

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111
Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:
Milenska Primorac Čačić, načelnica Sektora poslovnih statistika
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredili:
Ivana Zoroja Milić, Goran Dolšak i Luka Mihelj

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi
Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154
Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata publikacija
Telefon: (+385 1) 48 06 115
Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr